

ŠEIMŲ LANKYMO, TEIKIANT ANKSTYVOSIOS INTERVENCIJOS PASLAUGAS, MODELIO ĮDIEGIMAS ELEKTRŪNŲ SAVIVALDYBĖJE

Projekto kodas Nr. LT03-2-SAM-K02-002.

Projektą bendrai įgyvendina Elektrėnų savivaldybės administracija ir VšĮ Elektrėnų pirminės sveikatos priežiūros centras.

Projektas įgyvendinamas pagal programą „Sveikata“, kurią finansuoja Islandija, Lichtenšteinas ir Norvegija.

Projekto įgyvendinimo pradžia – 2021 m. gruodžio mėn.

Projekto įgyvendinimo pabaiga – 2024 m. balandžio mėn.

Projekto tęstinumas 8 metai – iki 2032 m. balandžio mėn.

Projektas finansuojamas Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo lėšomis. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu bus skirta 97 513,74 Eur, iš kurių 82 886,68 Eur Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo lėšos ir 14 627,06 Eur EEE Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

Projekto tikslas – prevencijos gerinimas ir sveikatos netolygumų mažinimas Elektrėnų savivaldybėje.

Uždavinys – įdiegti Šeimų lankymo, teikiant ankstyvosios intervencijos paslaugas, modelį ir teikti numatytas paslaugas.

Veiklos: 1) Šeimų lankymo, teikiant ankstyvosios intervencijos paslaugas, modelio įdiegimas Elektrėnų savivaldybėje. 2) Šeimų lankymo, teikiant ankstyvosios intervencijos paslaugas, paslaugų teikimas Elektrėnų savivaldybėje.

Tikslinė grupė: besilaukiančios moterys (prioritetas: pirmą kartą gimdančios, jauno amžiaus iki 21 m. ir vyresnio amžiaus virš 40 m. moterys); besilaukiančios moterys, gyvenančios socialinės rizikos aplinkoje ir (ar) turinčios rizikos veiksnių.

Modelio įdiegimu bus siekiama teikti paramą ir pagerinti besilaukiančių mamų informavimą nėštumo metu, pagimdžius ir kol vaikas sulauks 2 metų amžiaus, suteikiant aukštos kokybės paslaugas, padedančias mamoms priimti žinojimu paremtus sprendimus dėl jų vaikų priežiūros,

siekiant užtikrinti pažeidžiamų mamų, kūdikių bei vaikų iki 2 metų gerovę. Paslauga teikiama nemokamai. Paslaugoms teikti yra įdarbintas 1 šeimų lankymo specialistas (1 etatas). Projekto metu numatoma teikti paslaugas projekto tikslinei grupei. Vieno naudos gavėjo paslaugų programą sudaro mažiausiai 64 vizitai (14 vizitų prenataliniu laikotarpiu; 28 vizitai nuo kūdikio gimimo iki 12 mėn.; 22 vizitai, iki vaikai sueis 2 metai). Numatoma, kad per projekto laikotarpį paslaugos bus suteiktos ne mažiau nei 25 naudos gavėjams. Kiekvieno vizito metu šeimų lankymo specialistas pagal tam vizitui parengtą specialią formą surenka informaciją, įvertina pokyčius šeimos elgesyje, namų aplinkoje. Įvertinamos trys sritys: 1) Priežiūros teikimas (mano sveikata, mano vaikas). 2) Sprendimų priėmimas ir palaikymas (rūpinimasis vaiku). 3) Socialiniai ir bendruomenės ištekliai (mano šeima ir draugai, mano namai). Vaikas turi įgimtą poreikį prisirišti prie vieno pagrindinio asmens (dažniausiai mamos), o svarbiausi ryšiai formuojasi per pirmuosius du metus, todėl labai svarbu, kad šeimos lankymo specialistas kuo anksčiau pradėtų teikti ankstyvosios intervencijos paslaugas. Šeimos lankymo specialistas suteiks informaciją besilaukiančioms mamoms, kaip maitinti kūdikį, pasirūpinti jo higiena, atliepti poreikius, megzti ryšį, prižiūrėti savo pačios sveikatą ir daug kitų svarbių dalykų.

Projekto reikšmingumas ir rezultatai: projekto įgyvendinimo laikotarpiu tikimasi pasiekti sveikatos ir socialinės gerovės rezultatų: padaugės žindomų naujagimių (kūdikių, vaikų), padidės kūdikių skiepavimo apimtys (< 6 mėn.), sumažės vizitų į priėmimo skyrių dėl nelaimingų atsitikimų, springimų, apsinuodijimų, kol vaikai sukaks 2 metus, pagerės naujagimių, kūdikių, vaikų fizinė raida iki 2 metų amžiaus, pagerės tėvų gebėjimas pasirūpinti vaikais saugioje aplinkoje. pagerės emocinio ryšio sukūrimas tarp tėvų ir vaikų.

Netiesioginę projekto naudą gaus mamų ir vaikų, kuriems buvo teikiamos šeimų lankymo paslaugos, šeimos nariai, giminaičiai, kaimynai, nes pagerės emocinio ryšio sukūrimas tarpusavyje, ugdymo įstaigos, nes vaiko išmoktas elgesio modelis perkeliamas į tolimesnį jų savarankišką gyvenimą.

Partneris VšĮ Elektrėnų pirminės sveikatos priežiūros centras įdarbino šeimų lankymo specialistą, koordinuoja šeimų lankymo specialisto darbą, teikia reikalingą informaciją apie jo vykdomą veiklą, viešina projektą savo interneto svetainėje bei turimose duomenų bazėse, Savivaldybei teikia papildomą informaciją, reikalingą projektui įgyvendinti, informuoja šeimas apie galimybę gauti ankstyvosios intervencijos paslaugas, teikia sveikatos priežiūros paslaugas, rekomendavus šeimų lankymo specialistui.

2023 metų spalio 30 dieną sėkmingai įgyvendintas projekto „Šeimų lankymo, teikiant ankstyvosios intervencijos paslaugas, modelio įgyvendinimas Elektrėnų savivaldybėje“ nuotolinis renginys, jame dalyvavo partnerių ir bendradarbiaujančių įstaigų atstovai, bendruomenės nariai ir

projekto tikslinės grupės atstovai. Dalyviams pristatytas projekto tikslas, uždaviniai, įgyvendinimo eiga, numatomi rezultatai ir šio projekto reikšmė mūsų bendruomenei. Tikimasi, kad viešinimas ir dalijimasis gerą patirtimi motyvuos naudotis paslaugomis, įsitraukti šeimas, kels norą dalyvauti projekte.

Renginio metu buvo malonu išgirsti projekte dalyvaujančios mamos padėką šeimų lankymo specialistei už rekomendaciją kreiptis į specialistus dėl kūdikio klubų dispalzijos ir už gaunamus patarimus. Šia paslauga šeimos džiaugiasi, mamos jaučiasi saugios, pasitiki šeimų lankymo specialiste, klausia patarimų, dalinasi džiaugsmu.

Projekte šiuo metu dalyvauja 24 Elektrėnų savivaldybės šeimos. Šeimose nuolat lankosi, bendrauja ir paslaugas teikia kvalifikuota VšĮ Elektrėnų PSPC bendrosios praktikos slaugytoja, šeimų lankymo specialistė Justina Daukšienė. Medikė dalyvauja Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rengiamuose mokymuose, kurie yra privalomi ir organizuojami projekto lėšomis.

ŠEIMŲ LANKYMO SPECIALISTĖ APIE PROJEKTĄ

Šeimų lankymo, teikiant ankstyvosios intervencijos paslaugas, modelio įdiegimas – Elektrėnų PSPC projektas, įgyvendinamas 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo lėšomis, artėja link pabaigos, pasibaigs 2024 m. balandžio 30 d. Elektrėnų pirminės sveikatos priežiūros centre projektas pradėtas įgyvendinti 2022 metų sausio mėnesį. Per praėjusį laiką pavyko nemažai nuveikti, buvo daug tikslų, emocijų, klausimų ir atsakymų. Pasibaigus projektui, paslauga niekur nedings, šeimos bus lankomos, kol vaikas sulauks 2 metų amžiaus. Paslauga galės naudotis šeimos, kurios išreikš norą ir atitiks šios paslaugos gavimo kriterijus.

Šeimų lankymo specialistė Justina Daukšienė lanko namuose Elektrėnų savivaldybėje gyvenančias šeimas, auginančias vaikučius iki 2 metų amžiaus. Moterys pradedamos lankyti nėštumo laikotarpiu, susipažįstama su moterimis ir jų aplinka, įvertinama moters psichinė sveikata, socialiniai įgūdžiai, santykiai su partneriu ir artimaisiais.

Lankant šeimas stebima aplinka, ar ji yra saugi augti vaikui, duodami patarimai, kaip sukurti saugią aplinką. Stebima vaiko raida visais gyvenimo mėnesiais ir, jei pamatoma rizika, šeima siunčiama pas reikiamus specialistus tolimesniam ištyrimui ir stebėjimui.

Gimus kūdikiui, stebima mamos fizinė ir emocinė sveikata. Mama turi rūpintis savimi, kad jaustųsi gerai ji ir jos kūdikis. Pastebėjus riziką dėl mamos psichinės sveikatos, mama nepaliekama viena, siunčiama pas specialistus, kad gautų visą reikiamą pagalbą.

Šeimų lankymo specialistė apmoko besilaukiančias ir jau susilaukusias mamas, kaip maitinti kūdikį, pasirūpinti jo higiena, prižiūrėti savo sveikatą. Justina Daukšienė stengiasi atsakyti į visus

būsimų ir esamų mamų iškilusius klausimus, susijusius su vaikelio auginimu, atsiradusius iššūkius auginant vaikelį, stengiamasi problemas spręsti kartu, o jei reikia, kreiptis į specialistus.

Projekte dalyvaujančios mamos noriai sutinka, kad jas lankyti šeimų lankymo specialistė, laukia susitikimų, nes kartais mamoms reikia išsikalbėti, pasipasakoti, kaip jaučiasi, nes ne visada gali savo mintis išsakyti artimiesiems. Specialistė tampa artimu žmogumi, kuriuo gali pasitikėti ir gauti visokeriopą pagalbą. Mamos dėkingos Justinai ir džiaugiasi tokio projekto idėja, linki kitoms jaunoms mamoms, jeigu tik yra galimybė, ateityje būtinai jame dalyvauti.

Pradėkime kartu kurti draugišką, patikimą, pagarbų, konfidencialų ir neabejotinai sėkmingą motinystę lemiantį ryšį jau dabar! Šeimų lankymo specialisto kontaktai: tel. +370 679 00 917, el. paštas simonyte.justina@gmail.com.

Daugiau informacijos apie projektą galima rasti Centrinės projektų valdymo agentūros (CPVA) interneto svetainėje

<https://www.cpva.lt/eee-ir-norvegijos-finansiniai-mechanizmai-2014-2021-m./510>

KARTU UŽ ĮTRAUKIĄ EUROPA

Projekto vadovė

Elektrėnų savivaldybės administracijos

Socialinės paramos skyriaus vyr. specialistė

Danguolė Slučkienė

IMPLEMENTATION OF THE MODEL OF FAMILY ATTENDANCE IN THE PROVISION OF EARLY INTERVENTION SERVICES IN ELEKTRĒNAI MUNICIPALITY

Project code Nr. LT03-2-SAM-K02-002.

Elektrėnai Municipality and the Elektrėnai Primary Health Care Center are jointly implementing the project “Implementation of the Family Attendance Model for Early Intervention Services in Elektrėnai Municipality”. (December 2021 to April 2024 and for the project continuity period: 8 years after the end of the project, i. e. until April 2032). The project is funded by the European Economic Area Financial Mechanism (EEA and Norway Grants). 97 513,74 Eur will be allocated during the project implementation period.

The aim of the project is to improve prevention and reduction of health inequalities in Elektrėnai municipality. The task is to implement the model of family attendance in the provision of early intervention services and to provide the planned services.

Activities: 1) Implementation of the Family Attendance Model for Early Intervention Services in Elektrėnai municipality. 2) Provision of early intervention services during family visits in Elektrėnai municipality.

In Elektrėnai municipality, it is necessary to implement the Family Visiting Model for Early Intervention Services (hereinafter - the Model). The model will operate in several stages: selection of service providers, preparation of service providers, provision and of monitoring services.

The implementation of the model will aim to provide support and improve information for expectant mothers during pregnancy, after childbirth and before the age of 2, by providing high quality services to help mothers make informed care decisions about their children to ensure vulnerable mothers, infants and children under 2 years of age. The service is provided free of charge. It will be available to 25 mothers living in Elektrėnai municipality.

Partner – Public Institution „Elektrėnai Primary Health Care Centre“: has employed a family visit specialist; coordinates the work of the family visit specialist, provides the necessary information about activities; publish the project on its website and in available databases; provide the

municipality with additional information required for the implementation of the Project; inform families about access to early intervention services; will provide health care services on the recommendation of a family visit specialist.

On October 30, 2023, the remote event for the successful implementation of the “Implementation of the Family Attendance Model for Early Intervention Services in Elektrėnai Municipality” project took place. The event was attended by representatives of partners and collaborating institutions, community members, and representatives of the project's target groups. The participants were introduced to the project's goals, tasks, implementation process, expected results, and the significance of this project for our community. It is expected that the promotion and sharing of good practices will motivate people to use the services, further engage families, and foster participation in the project.

During the event, it was heartwarming to hear a mother participating in the project express her gratitude to the family visitation specialist for recommending seeking help from specialists regarding her baby's hip dysplasia and for the valuable advice she received. We are pleased to hear that families are enjoying this service, mothers feel safe, trust the family visitation specialist, seek advice, and share their joys.

Currently, 24 families from our municipality are participating in the project. These families receive regular visits, interactions, and services from a qualified general practice nurse, Justina Daukšienė, who is employed by the Elektrėnai Public Health Center. The nurse participates in training organized by the Lithuanian University of Health Sciences, which is mandatory and funded by the project. Let's start building a friendly, reliable, respectful, confidential, and undoubtedly successful maternal relationship together right now! Contact information for the Family Visitation Specialist: mob. +370 679 00 917, e-mail: simonyte.justina@gmail.com.

More information about the project can be found on the website of the Central Project Management Agency (CPVA): <https://www.cpva.lt/eee-ir-norvegijos-finansiniai-mechanizmai-2014-2021-m./510>

WORKING TOGETHER FOR INCLUSIVE EUROPE

Project Manager

Elektrėnai Municipality Administration

Social Support Division Sr. Specialist

Danguolė Slučkienė